

POSTADRES Postbus 250 T 0297 29 16 16
3640 AG Mijdrecht F 0297 28 42 81
BEZOEKADRES Croonstadlaan 111 E gemeente@derondevenen.nl
3641 AL Mijdrecht I www.derondevenen.nl

**Gemeente
De Ronde Venen**

DATUM 17 december 2013

Ontwikkelen vanuit het hart: economische visie 2025

Naar een duurzaam vitaal ondernemersklimaat

Voorwoord

Voor u ligt de eerste economische visie van onze gemeente. Met een interessante timing. De eerste tekenen van economisch herstel dienen zich aan en wij bevinden ons in een transitie naar een lange periode met matige groei. Als we naar De Ronde Venen kijken mogen we stellen dat het relatief goed gaat met onze lokale economie. Het aantal startende bedrijven neemt bijvoorbeeld toe en het aantal uitkeringsgerechtigden is laag. Maar wij moeten alert zijn. Lange termijntrends wijzen niet op automatisch behoud daarvan. Daarom moeten we vooruit denken en anticiperen op trends die ons ondernemersklimaat versterken.

Ik spreek veel met ondernemers en zij drukken mij vaak op het hart het belang van onze rol als gemeente bij economische ontwikkeling niet te overschatten. Economische ontwikkeling gaat over mensen en initiatieven, hoor ik dan. En het economisch klimaat wordt veeleer bepaald door Europa, Den Haag of de rol van de banken. Of zoals een bekend ondernemer het verwoordde op mijn vraag hoe hij de rol van de gemeente graag ziet: "Gewoon perfect doen wat de gemeente moet doen." En naar die rol zoeken wij: initiatieven mogelijk maken. Beter en sneller. Binnen een gewenst kader. Daar gaat deze economische visie over.

De Ronde Venen beschikt over relatief veel werkgelegenheid in de sectoren handel, nijverheid, logistiek en de agrarische sector. Deze sectoren vormen het hart van onze werkgelegenheid en dat hart dient zich te kunnen ontwikkelen. Daarom zullen we de bereikbaarheid op peil houden en ruimte geven. Fysieke ruimte en vergunningsruimte. Ruimte om te groeien, te veranderen en te verduurzamen.

Op het gebied van opleidingen en onderwijs ligt er een opgave die we samen met het bedrijfsleven oppakken. Als gevolg van een (op termijn) krimpende beroepsbevolking moet in segmenten van de arbeidsmarkt rekening worden gehouden met tekorten aan personeel. Vanuit de andere kant willen we inwoners die nu zonder werk zitten aan een baan helpen. Dit vraagt een flinke inspanning.

Economische structuurversterking binnen de randvoorwaarde van een groene en duurzame economie is daarom een belangrijk aandachtspunt in deze economische visie. Thema's zijn diversificatie, duurzaamheid en digitalisering waar onze gemeente goed op in kan spelen. De kracht van de huidige economische structuur van onze Groene Hartgemeente en de mogelijkheden die onze ligging aan de rand van de Metropoolregio ons bieden, maakt mij optimistisch over onze toekomst.

Voor een succesvolle uitvoering is samenwerking tussen alle belangenhouders essentieel. Economische ontwikkeling lijkt vaak te gaan over functies, gebieden en gebouwen, maar ik heb geleerd dat het gaat over mensen en de wijze waarop zij gestructureerd samenwerken aan hun doelstellingen. Wij zijn er klaar voor om onze rol door te pakken.

Pieter Palm
Wethouder Economische Zaken
Gemeente De Ronde Venen

Samenvatting

Doel: Op peil houden werkgelegenheid

De Ronde Venen wil een vitale gemeente blijven: een bevolking die op peil blijft, met een gezonde samenstelling van jong en oud. Een gemeente waar het goed wonen, werken en verblijven is. Voor werken betekent dit dat we de werkgelegenheid op peil willen houden.

Kracht: Sterk woon-werkklimaat op een gunstige en bereikbare plek

De Ronde Venen onderscheidt zich door een goede combinatie van wonen, werken en recreëren, in combinatie met een gunstige ligging op het snijvlak van de Metropoolregio Amsterdam en het Groene Hart. Een goede bereikbaarheid als schakel tussen beide regio's is voor wonen, werken en recreëren essentieel. De rust van het landschap en de eigenheid van kernen zijn bijna net zo dichtbij als de levendigheid van de stad en alle voorzieningen die maar denkbaar zijn. Die combinatie maakt ons uniek om te wonen en te verblijven, maar zeker ook om te werken. Economisch moeten we die kracht blijven uitdragen en benutten.

Voorbij de globalisering: lokalisme, duurzaamheid en authenticiteit

De financiële en economische crisis heeft ons met beide benen op de grond gezet. De maatschappij herbezint zich op de wijze waarop we consumeren en produceren. We zien meer directe verbindingen ontstaan tussen producent en afnemer, zonder tussenkomst van andere partijen. We worden als consument zelf ook steeds vaker producent. Relaties spelen zich af over grote afstanden, maar ook steeds vaker op lokaal niveau. Daarmee zien we ook hoe producten worden gemaakt en worden overbrugde kilometers beperkt, met een duurzamere productieketen tot gevolg.

Door de digitalisering en flexibilisering van de arbeidsmarkt wordt veel kantoorruimte overbodig. Wanneer we overal kunnen werken, wordt kwaliteit van de plek belangrijker. Het bijeen brengen van plaats, product en gevoel is voor bedrijven en professionals steeds meer van belang.

Opgave: ontwikkelen vanuit het economisch hart

In deze veranderende wereld is behoud van werkgelegenheid in De Ronde Venen niet vanzelfsprekend. Onze kwaliteiten en gunstige ligging bieden echter een goed uitgangspunt om vanuit onze sterke economische basis voort te bouwen en kansen te benutten. Onze bestaande bedrijven hebben onze economie vorm gegeven. We zetten ons in die bedrijven te behouden door ze daar waar we kunnen te helpen in hun doorontwikkeling.

Daarvoor hebben we sterke bedrijventerreinen waar een diversiteit aan ondernemers zich kan vestigen en doorontwikkelen. In de kernen zorgen we voor een goed voorzieningenapparaat en bieden we ruimte aan ZZP'ers en nieuwe initiatieven die passen bij deze tijd. Ons buitengebied biedt bijzondere ruimte om te ondernemen, niet alleen voor de traditionele agrarische sector die zich kan blijven ontwikkelen.

Opgave: ruimte voor nieuwe initiatieven

Tegelijk bieden we mogelijkheden aan nieuwe moderne initiatieven om economische dynamiek in te passen in ons prachtig landschap. Het behoud van de kwaliteit en de eigenheid die onze gemeente zo kenmerken houden we daarbij uiteraard scherp in het oog. Ondernemerschap wordt gestimuleerd door actief mee te denken en procedures te versnellen. In de wijken zijn schone en stille bedrijven met een

nette uitstraling mogelijk. Centraal rond al deze aspecten staan het op peil houden van de werkgelegenheid, een goede bereikbaarheid en het zijn van een faciliterende gemeentelijke instelling.

Aan de basis van het werken aan De Rondeveense economische toekomst staat duurzaamheid: de balans tussen het behouden van de landschappelijke kwaliteiten en het bieden van ruimte aan nieuwe economische ontwikkelingen.

Opgave: versnellen van procedures

Het behouden van bedrijven en het bieden van vernieuwing vraagt in een veranderende economie om aanpassingen van activiteiten en gebruik van gebouwen en gebieden. Om hier effectief op in te kunnen spelen is het voor ondernemers belangrijk om snelheid te kunnen maken. Het faciliteren van en meedenken bij initiatieven van ondernemers staat hoog op de gemeentelijke agenda. Na het aanstellen van de accountmanager bedrijven in 2013, zetten we in op het versnellen van procedures zodat ondernemers hun bedrijfsplannen tijdig kunnen realiseren.

Samen aan de slag

Het realiseren van onze doelen gaat niet vanzelf. Daarvoor is het nodig om samen actief aan de slag. We gaan als gemeente nog actiever helpen om ondernemersinitiatieven mogelijk te maken. Ook intensiveren we de economische samenwerkingsverbanden en gelegenheidscoalities met het bedrijfsleven en andere partners om kansen te benutten en nieuwe markten te verkennen.

Samenwerking tussen de gemeente en de lokale ondernemers is essentieel om ontwikkelingen van de grond te krijgen. We dagen onze ondernemers dan ook uit om mee te denken, kansen in de economie te herkennen en om te investeren. Door te innoveren, activiteiten te verbeteren en samenwerkingen te bevorderen. Door faciliteiten zoals bijvoorbeeld glasvezel samen mogelijk te maken. En door kansen vanuit bijvoorbeeld de vergrijzing, zorg en toerisme & recreatie te verzilveren.

Regionaal positioneren, lokaal profiteren

In de regionale samenwerking willen we onze bijzondere positie versterken. Door op de juiste momenten slimme coalities met andere gemeenten en regio's aan te gaan en door gebruik te maken van de nabijheid en economische spin-off van de Metropoolregio Amsterdam en de regio Utrecht. Acties zijn gericht op het leggen van verbindingen met sterke sectoren in deze regio's en het aanhaken op thema's waar we een gezamenlijk belang in hebben, zoals bereikbaarheid, werkgelegenheid en scholing. In de regio beschermen we onze groene uitstraling en nemen de verantwoordelijkheid om intensief en duurzaam met ruimte en de landschappelijke inpassing om te gaan.

Tot slot

De economische visie is ontwikkeld in een parallel traject met de structuurvisie en in samenwerking met het bedrijfsleven tot stand gekomen. Het geeft het economische streefbeeld weer en de koers die we samen met het bedrijfsleven willen varen om daar te komen. Nieuwe ontwikkelingen kunnen aanleiding geven om de koers in de loop der tijd bij te stellen. Daarom is een evaluatiemoment ingebouwd in 2018 en zal de uitvoeringsagenda periodiek worden aangepast.

Inhoud

1 - Economisch vergezicht	4
1.1 - Stip op de horizon	4
1.2 - Landelijk, duurzaam en modern	4
1.3 - Diversificatie op de bedrijventerreinen.....	6
1.4 - Kleinschaligheid is overal	6
1.5 - Lokaal denken en doen	7
2 - De basis op orde	8
2.1 - Uitgaan van eigen kracht.....	8
2.2 - Vitale bedrijventerreinen	8
2.3 - Eigenheid van kernen	10
2.4 - Dynamiek en diversiteit in het buitengebied	11
2.5 - Arbeidsmarkt, drager van de economie.....	12
3 - Inzetten op een duurzaam economisch hart	14
3.1 - Kansen benutten vanuit herkenbare thema's	14
3.2 - Herkenbare positie in een samenwerkende regio	14
3.3 - Moderne mix van locaties om te werken	15
3.4 - Kernen met een eigen kracht.....	17
3.5 - Ondernemen in een aantrekkelijk buitengebied	18
3.6 - Samen werken aan een betere arbeidsmarkt.....	20
4 - Uitvoeringsagenda	23
4.1 - Prioriteren	23
4.2 - Uitvoeringsagenda economie	23
4.3 - Tot slot	25
Bijlagen	
1 - Feiten en cijfers.....	1
2 - Trends en ontwikkelingen	4

1 - Economisch vergezicht

1.1 - Stip op de horizon

Economische bedrijvigheid vormt een onlosmakelijk onderdeel van het karakter van De Ronde Venen. Om aan de economische toekomst te bouwen, is het zaak om vooruit te denken. We willen meebewegen met trends en ontwikkelingen die continu zorgen voor verschuivingen in het (economisch) handelen van mensen en bedrijven. Het herkennen van de belangrijkste trends en ze betrekken op de situatie in De Ronde Venen biedt ons handvatten om in de toekomst succesvol te blijven. Daarom bieden we eerst een vergezicht op de economische situatie in De Ronde Venen in 2025. Hoe kan De Ronde Venen er dan uitzien, welke ontwikkelingen hebben zich voorgedaan, hoe hebben onze bedrijven daarop gereageerd en hoe wordt de fysieke ruimte gebruikt?

1.2 - Landelijk, duurzaam en modern

Het duurzame karakter van de gemeente is terug te zien in het open landschap met haar vergezichten en de afwisseling tussen groen en water. Een prettige omgeving om te wonen, werken en recreëren wordt als gecombineerde kracht van De Ronde Venen gezien. Aan deze ruimtelijke kant van duurzaamheid zit echter ook een belangrijk economisch aspect. Zonder gebruikers zal de kwaliteit van het landschap niet meer duurzaam zijn.

In 2025 zijn de kernwaarden van ons landschap nog steeds in tact. Maar het gebruik van het landschap is veranderd. De agrarische bedrijven zijn nog steeds belangrijke gebruikers van het buitengebied, blijven voorop lopen in innovaties en staan symbool voor de nieuwe duurzame economie van De Ronde Venen. Ze zijn onderdeel van een duurzame voedselketen en produceren op een efficiënte en schone manier. Daarnaast zijn ze belangrijke leveranciers van energie aan huishoudens en andere bedrijven en dragen ze bij aan het onderhoud van watersystemen en landschap.

In het buitengebied zijn ook talrijke andere bedrijven gevestigd. Zoals horeca en toeristisch-recreatieve bedrijven, kleinschalige zakelijke dienstverleners en kinderopvang. Die nieuwe activiteiten zorgen voor hergebruik van het buitengebied, zodat er ook in 2025 sprake is van dynamiek en beleving. De bedrijven dragen bij aan werkgelegenheid, inkomensvoorziening en het onderhoud van het duurzame landschap van De Ronde Venen. Steeds meer inwoners van De Ronde Venen hebben een werkplek aan huis en genieten van het wonen en werken in het prachtige open landschap, op steenworp afstand van de Metropoolregio, waar ze nog twee keer per week op het hoofdkantoor komen.

De collage op de volgende pagina verbeeld de mix aan bedrijvigheid en levendigheid in De Ronde Venen op de bedrijventerreinen, in de kernen en in het buitengebied. Landelijk, duurzaam en modern. Nu en straks.

1.3 - Diversificatie op de bedrijventerreinen

De bedrijventerreinen van vandaag zijn in 2025 nog steeds belangrijke bronpunten van economische activiteit en werkgelegenheid. Er is sprake van een grote diversiteit aan gebruikers, waarbij de verschillen tussen de industriële, logistieke en groothandelsactiviteiten enerzijds en commerciële en zakelijke dienstverlenende activiteiten anderzijds groter zijn geworden. We bieden als gemeente ruimte aan dit brede scala aan bedrijfstypen, zodanig dat ze in harmonie op de terreinen gevestigd zijn en in veel gevallen complementair aan elkaar zijn.

Industrie blijft aanjager

De industrie is nog steeds van cruciaal belang voor onze economie. Dat het belang van de sector lijkt af te nemen, is onterecht. Een groot deel van de banen en bedrijven komt tot stand door de industriële bedrijven. Gemiddeld staat er tegenover elke baan in de industrie één baan buiten de industrie, met name in de zakelijke en commerciële dienstverlening.

Onze industriële bedrijven zullen zich in 2025 meer toeleggen op de behoeften die ontstaan als gevolg van de vergrijzing. De vraag naar zorg en welzijn neemt sterk toe en biedt kansen voor de industrie. Onze bedrijven zullen profiteren van die behoefte en inzetten op innovatieve en gespecialiseerde medische hulpmiddelen en apparatuur, ontwikkeling en toepassing van ICT-applicaties in de zorg (zoals domotica en E-based patient monitoring technologie).

Ook heeft verduurzaming een prominente plek gekregen in de bedrijfsstrategie van de bedrijven. Bij meer dan de helft van de industriële bedrijven maakt duurzaamheid inmiddels onderdeel uit van de kernstrategie van het bedrijf en bij nog eens ruim 15% staat het onderwerp permanent hoog op de agenda. Het thema zal de komende jaren nog aan belang winnen. Naast de uitstraling van de bedrijven, zijn het sturen op de lagere kosten een belangrijke basis onder de beslissingen. Die kostenverlaging is te realiseren door energiebesparing en het efficiënter gebruik van grondstoffen.

Nieuwe werkvormen

De verdienstelijking van de economie is al jaren zichtbaar en de trend heeft zich in 2025 verder doorgezet. Bedrijven richten de activiteiten steeds meer op dienstverlening, handel, hoogwaardige productie en value added logistics. Dat zorgt voor nieuwe gebruikskoncepten voor gebouwen, waar uitstraling, duurzaamheid, flexibiliteit en kleinschaligheid zijn terug te zien. Consumentgerichte activiteiten en dienstverlening zoals fitness, zorg, scholing, opslag voor consumenten en afhaalpunten voor pakketten zullen in 2025 op veel terreinen zijn gevestigd.

1.4 - Kleinschaligheid is overal

In de ontwikkeling van de productie- naar de kenniseconomie heeft de digitalisering een enorme invloed. Daardoor is er een enorme hoeveelheid kennis online raadpleegbaar en kunnen personen en bedrijven meestal vrij over deze informatie beschikken. Ook de digitale marktplaats, waarbij de wereldhandel aan ieders voeten ligt, heeft daar een essentiële rol in gespeeld.

De toegevoegde waarde die personen en bedrijven kunnen creëren door het slim toepassen van kennis, heeft tot specialisering geleid en die trend zal zich naar 2025 doorzetten. Dankzij de digitalisering is

werken op iedere locatie mogelijk. Dat heeft als gevolg dat veel bedrijven de kennis benutten en er talrijke ZZP'ers en kleine ondernemingen zijn ontstaan.

De kleinschalige bedrijven zijn overwegend actief in de dienstverlening. Voor deze bedrijven zijn grootschalige bedrijfsruimten en kantoren overbodig. Ze hebben juist behoefte aan kleinschalige en flexibel te gebruiken werkruimte met een goede uitstraling. Beleven en ontmoeten staan daarbij steeds hoger op de wensenlijst. Daar ligt nu al, maar ook in de toekomst, een belangrijke kracht van De Ronde Venen.

Op de bedrijventerreinen, in de kernen en woonwijken en in ons open landschap zullen kleinschalige initiatieven steeds vaker terecht komen. Ze bieden verouderde, leegstaande of niet meer functioneerde locaties en panden nieuwe mogelijkheden op een duurzaam gebruik.

Maar als afstand zo betrekkelijk is, waarom willen mensen dan in De Ronde Venen wonen en werken? Juist doordat we in ons prachtige landschap de ruimte kunnen bieden aan kleinschaligheid, beleving en vernieuwing. En daarmee tegelijk een nieuwe duurzame ruimtelijke invulling geven om de kwaliteit van het landschap te waarborgen.

Vanuit onze ligging tegen de Metropoolregio Amsterdam aan bieden we hiervoor unieke ruimte. De grote stad blijft een belangrijke ruimte om te ontmoeten en te inspireren. Maar het landelijke en kleinschalige komt steeds meer in trek. Zeker in het perspectief van duurzaamheid en lokalisme bieden we hiermee vestigingsmogelijkheden die uniek zijn. Het feit dat 40% van de forensen uit onze gemeente in de Metropoolregio werkt, toont de belangrijke economische verbinding aan. En de potentie om wonen, werken en recreëren in ons landschap tot een succes te maken.

1.5 - Lokaal denken en doen

Door kleinschaligheid, samenwerking en duurzaamheid zoeken bedrijven elkaar meer en meer op. Ze hebben een voorkeur voor nabijheid om snel afspraken te kunnen maken, elkaar te ontmoeten en in netwerken samen te ondernemen. Door lokaal te denken en te doen voelen mensen en bedrijven zich meer verbonden aan de gemeenschap. Het verbinden van bedrijven door middel van fysieke netwerken en het benutten van social media dragen bij aan de lokale cohesie.

ZZP'ers positioneren zich vaak lokaal en zetten in op de binding met het werkgebied. Daarnaast is de verwachting dat ook op grootschaliger productieniveau lokale en regionale verbindingen steeds vaker voorkomen. De ontwikkeling van duurzame productiemethoden zullen bedrijven in de (proces)industrie en de agrarische sector drijven tot innovatie en vernieuwing. Deze twee belangrijke sectoren in de Ronde Venen kunnen daarbij van elkaar profiteren.

De duurzaamheid en digitalisering op het lokale niveau werkt ook door in het lokaal gunnen van opdrachten en het lokaal koopgedrag van consumenten. Lokale binding en duurzaamheid zijn steeds belangrijker bij aanbestedingen. Bij consumenten zijn lokaal geproduceerde producten in trek en door de digitalisering zijn ze goed vindbaar. Boerderijen verkopen streekproducten die steeds vaker de weg naar de centra vinden door het uitdragen van duurzaamheid en de business to business en business to consumer vermarkting van streekproducten.

2 - De basis op orde

2.1 - Uitgaan van eigen kracht

Het in het vorige hoofdstuk geschetste toekomstbeeld laat zien waar we willen staan in 2025. Om daar te kunnen komen zijn acties en maatregelen nodig, gebaseerd op hoe we er nu voorstaan. Alleen dan kunnen de faciliteiten geboden worden voor een duurzame doorontwikkeling van het lokale bedrijfsleven. In dit hoofdstuk wordt een foto gemaakt van de huidige stand van zaken van de bedrijventerreinen, de kernen, het buitengebied en de arbeidsmarkt.

De ontwikkelingen in de afgelopen jaren laten zien wat we op economisch gebied hebben bereikt. Ondanks economische tegenwind zijn er successen geboekt en staat De Ronde Venen er goed voor:

- Onze economie kenmerkt zich door een gevarieerde opbouw, waar geprofiteerd wordt van de ligging ten opzichte van Amsterdam en Utrecht en mainport Schiphol.
- Ons groene, open karakter en het prettige woonklimaat zorgen voor een bijzonder werk- en leefklimaat in de drukke regio.
- Er is volop economische dynamiek. Op de bedrijventerreinen, in centra en kernen en in het buitengebied.
- Bedrijventerrein Mijdrecht is als grote en sterke werklocatie een bekend economisch visitekaartje van de gemeente. Industrie, vervoer en opslag en groothandel zijn niet voor niets sterk vertegenwoordigd in de gemeente.
- Over de weg is De Ronde Venen bereikbaar via de A2 en de N201. Deze wegen verzorgen ook de aansluiting op Bedrijventerrein Mijdrecht. De consument kan in iedere kern terecht, met Mijdrecht, Vinkeveen en Abcoude als grootste concentraties van winkels en horeca.
- In de nabijheid liggen bovenregionale winkelgebieden in Amsterdam, Utrecht en Amstelveen.
- Het gevarieerde beeld zorgt voor een veelzijdige productiestructuur en werkgelegenheid in De Ronde Venen. Die structuur steunt op sterke bedrijventerreinen, kernen met commerciële en niet-commerciële voorzieningen, traditionele en vernieuwende bedrijven in het buitengebied en de sterke groei van de thuiswerkers.
- Gezamenlijk zorgen ze voor de huidige stevige economische basis van De Ronde Venen. Die diversiteit mag gezien worden als de kracht van De Ronde Venen.
- Er is door de gemeente en het bedrijfsleven geïnvesteerd op de bedrijventerreinen en in de kernen.
- Het buitengebied is dynamischer dan ooit en het aantal banen en bedrijven is gegroeid.

2.2 - Vitale bedrijventerreinen

Wat hebben we bereikt?

- In de openbare ruimte op Bedrijventerrein Bovenkamp en Bedrijventerrein Mijdrecht is geïnvesteerd
- Verbeterde bereikbaarheid van Bedrijventerrein Mijdrecht met de aanleg van de rotonde op de kruising Rondweg – Industrieweg - Stationsweg
- De herstructureringsopgave voor Bedrijventerrein Mijdrecht is in gang gezet
- De afgelopen tien jaar is circa 12 ha aan bedrijventerrein uitgegeven
- We beschikken over een compleet en gevarieerd aanbod aan bedrijventerreinen
- We bieden ruimte aan kleine en grote bedrijven, voor industriële en dienstverlenende werkvormen

Met bijna 200 ha verdeeld over vijf locaties bieden de bedrijventerreinen werk aan circa 8.000 personen. Dat is ongeveer de helft van de totale werkgelegenheid. Daarmee zijn de bedrijventerreinen belangrijke dragers van de economische kracht van De Ronde Venen.

Sterk is de diversiteit van de bedrijventerreinen, waardoor grote en kleine, traditionele en moderne bedrijven ruimte krijgen om te ondernemen. Bedrijventerrein Mijdrecht is uitgegroeid tot het vierde grootste bedrijventerrein van de provincie met een regionale functie. Het terrein huisvest local heroes, regionale spelers en internationaal bekende ondernemingen. Aangevuld met de lokaal verzorgende bedrijventerreinen in Abcoude en Vinkeveen zorgen de bedrijventerreinen voor gevarieerd werklocaties, waar alle soorten bedrijven zich kunnen vestigen en ontwikkelen.

Een van de kenmerken van De Ronde Veense economie is de sterk vertegenwoordigde maakindustrie en toeleverende diensten handel en logistiek. Daarbinnen ligt een accent op de chemie en metaal. Voor de sterke maakindustrie zijn distributie en bereikbare bedrijventerreinen een vereiste. Met de herstructurering van Bedrijventerrein Mijdrecht en de omlegging van de N201 investeert de gemeente (samen met de regio) in bereikbare bedrijventerreinen. Ook op Bedrijventerrein Bovenkamp in Abcoude is de openbare ruimte opgeknapt. Investerings in kavels en vastgoed vragen hier aandacht.

Mix van industrie en diensten

In de gemeente zijn sterke sectoren zoals de industrie (ruim 250 bedrijven), bouw (bijna 575 bedrijven), groothandel (ruim 450 bedrijven) en logistiek (ruim 150 bedrijven) goed vertegenwoordigd. Deze sectoren zijn van groot belang voor de economie en werkgelegenheid (circa 6.500 banen) in De Ronde Venen.

Tegelijk verandert de economie en is de verdienstelijking van de economie en kleinschalig ondernemerschap in volle gang. Dat zorgt voor ander soort ruimtegebruik, ook op de bedrijventerreinen. Dienstverlenende en consument aantrekkende bedrijven zoals perifere/volumineuze detailhandel, kleine kantoren (bijvoorbeeld architecten en reclamebureaus), showrooms (bijvoorbeeld interieur- en signingbedrijven), scholen (bijvoorbeeld ook dansscholen), zorg (bijvoorbeeld tandtechnische laboratoria) en

sport (zoals fitness) vragen om een goede uitstraling en bereikbaarheid met voldoende parkeren voor de deur. Kleine bedrijven, waaronder ZZP'ers (ruim 3.000 bedrijven) en bedrijven met 2 tot 4 werknemers (circa 1.000 bedrijven), maken graag gebruik van kleine en flexibele ruimten op basis van kortlopende huurcontracten. Dat zien we nu al terug op onze bedrijventerreinen.

Samenwerking

De ondernemers op de bedrijventerreinen zijn georganiseerd, weten elkaar te vinden en er vinden regelmatig informatie- en netwerkbijeenkomsten plaats. De managementsociëteit is daar een voorbeeld van.

2.3 - Eigenheid van kernen

Wat hebben we bereikt?

- Een detailhandelsnota is opgesteld
- Er wordt ruimte geboden aan vernieuwende branches en initiatieven
- Ondernemersverenigingen beslissen mee over de accenten in de kernen

Onderscheid binnen eenheid

De kernen in onze gemeente zijn met elkaar verbonden en profiteren van elkaar. Inwoners van de diverse kernen doen boodschappen in de eigen kern, maar bezoeken ook de andere kernen. De eigen accenten van iedere kern zorgen ervoor dat elke kern op zichzelf bijzonder is. En dat onderscheid binnen de eenheid maakt De Ronde Venen in zijn totaliteit zo bijzonder. In economisch opzicht zijn vooral de voorzieningen van belang voor de werkgelegenheid en bestedingen. Detailhandel en horeca zijn hoofdzakelijk in de kernen gevestigd en zorgen voor circa 19% van de werkgelegenheid in De Ronde Venen (circa 3.000 banen).

De afzonderlijke ligging van de kernen, zorgt ervoor dat veel inwoners op de eigen of meest dichtbij gelegen kern zijn gericht. Dit zorgt ook voor een bepaalde zelfstandigheid van kernen, waarin ze zorgen voor onderscheid en saamhorigheid op het niveau van de eigen kern. Bijvoorbeeld in de onderlinge betrokkenheid van retailers, maar ook in het verenigingsleven en sponsoring van kerneigen evenementen. Tegelijk is er sprake van uitwisselbaarheid in bezoek naar andere kernen en een zekere hiërarchie in de detailhandelsstructuur in omvang en volledigheid van het aanbod. De centra van Mijdrecht, Abcoude en Vinkeveen hebben daarbij het grootste aanbod en een bovenlokale tot beperkt regionale aantrekkingskracht.

De wisselwerking en interactie vindt ook plaats met omliggende grotere gemeenten, waar een omvangrijker of meer gedifferentieerd aanbod van voorzieningen is te vinden. Met name de centra van Amsterdam, Utrecht en Amstelveen zijn bekende bezoekplaatsen.

Werken in de wijk

Werken in een groene en landelijke omgeving is een belangrijke kwaliteit van De Ronde Venen. De zogeheten nieuwe economie van verdienstelijking en computertechnologie maakt het steeds beter mogelijk om te werken vanuit huis en in de woonwijk. De mogelijkheden die we hiervoor in onze gemeente hebben zijn van grote waarde en onderscheiden zich door het groene karakter van de sterk verstedelijkte gemeenten om ons heen. Van alle arbeidsplaatsen in Nederland vindt al zo'n 50% in een kantoorachtige omgeving plaats. Werken in de wijk is vaak een lokale aangelegenheid, waardoor het een directe invloed heeft op de binding met en de bestedingen in de gemeente. Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen werken vanuit huis en bedrijven aan huis.

Werken vanuit huis heeft betrekking op de medewerker die vanaf de eigen werkkamer thuis inlogt bij het bedrijf en zo zijn/haar werkzaamheden verricht. Het voordeel voor de gemeente is dat er minder verkeersbewegingen plaatsvinden, files worden vermeden en er meer flexibiliteit en een gezondere combinatie ontstaat van privé en werk. De goede woonomgeving van De Ronde Venen maakt het werken vanuit huis extra aantrekkelijk voor hoog opgeleiden met een baan in bijvoorbeeld Amsterdam, Utrecht of nog verder weg.

Een bedrijf aan huis heeft betrekking op de ZZP-er of kleine onderneming, die wel een ondernemer is maar aan huis gevestigd en in principe geen overlast voor de woonwijk oplevert. In de gemeente zijn ongeveer 3.000 bedrijven met één werkzame personen gevestigd, wat neerkomt op bijna 60% van het totaal aantal vestigingen. De bestemmingsplannen in woonwijken in De Ronde Venen bieden goede mogelijkheden om een bedrijf aan huis uit te voeren.

Zakelijke diensten, zorg en onderwijs

Naast detailhandel en horeca zijn zakelijke dienstverleners, maatschappelijke organisaties, zorg en onderwijs de afgelopen jaren in aantal arbeidsplaatsen fors gegroeid. Binnen de zakelijke dienstverlening heeft De Ronde Venen vooral kleinschalige bedrijven met een gemiddelde bedrijfsomvang van 3 personen.

Circa 18% van de banen bevinden zich in de sectoren overheid, onderwijs en zorg. Deze maatschappelijke instellingen en zorgdiensten hebben een lokale tot bovenlokale/regionale scope. In tegenstelling tot de zakelijke diensten is de nabijheid tot hun afzetmarkt bepalend voor de vestigingslocaties.

In 2012 waren er 25 nieuwe startende ondernemingen en tussen 2011 en 2012 steeg de werkgelegenheid in de zorgsector met 11% naar een omvang van ruim 1.700 banen.

2.4 - Dynamiek en diversiteit in het buitengebied

Wat hebben we bereikt?

- Een bedrijvig buitengebied met 850 bedrijven die zorgen voor 2.400 banen
- De diversiteit aan ondernemingen groeit
- Er zijn specifieke gebieden aangewezen waar de agrarische sector zich kan doorontwikkelen
- Verruiming van agrarische bouwblokken wordt mogelijk gemaakt
- In het bestemmingsplan buitengebied is extra ruimte voor nieuwe initiatieven opgenomen

Agrarische motor

Veruit het grootste deel van De Ronde Venen bestaat uit het buitengebied, met een groen en open landschap. En het is het buitengebied dat het aanzicht van De Ronde Venen het meeste bepaalt. De agrarische sector is van oudsher een economische motor van De Ronde Venen en vormt een beeldbepalend karakter in het buitengebied. In De Ronde Venen bestaat de agrarische sector voor ongeveer 80% uit melkveehouderijbedrijven. Daarnaast ligt aan de rand van Mijdrecht het glastuinbouwconcentratiegebied. Er is sprake van een toenemende druk op de productieruimte van de agrarische sector door de ruimtelijke inpassing van de bedrijven in het open buitengebied en milieuaspecten zoals de ammoniak- en stikstofproblematiek.

Belevingsruimte

De agrarische sector is allang niet meer de enige gebruiker van het buitengebied. Bewoners, ander typen ondernemers dan agrariërs maar vooral de toerist, recreant, natuurliefhebber en rustzoeker maken gebruik van het buitengebied. Dat levert soms spanning op ten aanzien van milieubelasting, volksgezondheid, veranderd aanzien van het landschap en natuurbeheer. Tegen die achtergrond kent de groei van agrarische bedrijven grenzen.

De grotere diversiteit van gebruikers in het buitengebied maakt het gebied voor een groter aantal ondernemers interessant. Totaal gaat het om ongeveer 850 bedrijven in het buitengebied van De Ronde Venen, die zorgen voor 2.400 arbeidsplaatsen. Tweederde van de bedrijven richt zich op niet-agrarische activiteiten. Dit bewijst dat het buitengebied sterk in ontwikkeling is.

Eén van de sectoren die een steeds belangrijker rol inneemt, is de toeristische sector. Daarvan genieten inwoners en bezoekers van onze gemeente. De Vinkeveense Plassen is een voorbeeld waar de recreatie sterk aanwezig is. In De Ronde Venen zijn zowel het aantal vestigingen als de werkgelegenheid in de toeristische sector sterk gestegen in de afgelopen jaren. Ook hebben veel agrariërs hun bedrijfsactiviteiten verbreed richting toerisme & recreatie.

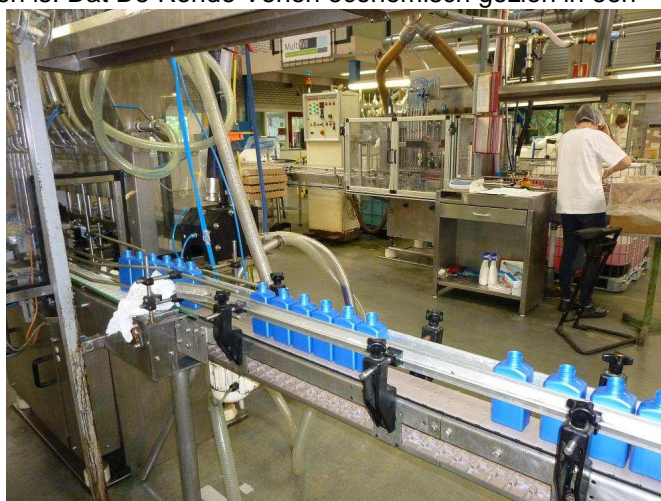
2.5 - Arbeidsmarkt, drager van de economie

Wat hebben we bereikt?

- Een toename van bijna 175 banen tussen 2008 en 2012
- Een toename van bijna 450 vestigingen tussen 2010 en 2013
- Sinds 2010 een positief saldo starters ten opzichte van opheffingen
- Een economie waar 2/3^e van het werk door inwoners van de eigen gemeente wordt ingevuld

Een van de hoofddoelen bij het voeren van economisch beleid is het bieden van werkgelegenheid en een inkomensvoorziening aan de inwoners. Dat werk kan gevonden worden in de eigen gemeente, maar ook in de regio waar veel werkgelegenheid voorhanden is. Dat De Ronde Venen economisch gezien in een aantrekkelijke regio ligt met veel werkgelegenheid, blijkt ook uit de uitkomsten van het jaarlijkse Elsevier-onderzoek waarin De Ronde Venen op de zesde plaats in de landelijke Top 20 Arbeidsmarkt staat.

De Ronde Venen kent ongeveer 16.000 arbeidsplaatsen, kent een relatief lage werkloosheid en een hoge arbeidsparticipatie, ook van vrouwen. Ook het percentage niet-werkende werkzoekenden is laag in

vergelijking met andere gemeenten. Een groot aandeel van de inwoners is werkzaam binnen de gemeentegrenzen: van de totale beroepsbevolking van circa 17.000 meer dan 60%. Net als in de rest van Nederland is er sprake van een sterke groei van het aantal ZZP'ers. In de bouw en zakelijke dienstverlening is de toename het grootst. De groei heeft geleid tot een groter aantal vestigingen, maar een kleinere gemiddelde omvang van de bedrijven.

Maar er zijn ook zorgen. De economische teruggang is ook in De Ronde Venen niet onopgemerkt gebleven. Zo vertoont het aantal openstaande vacatures een dalende trend (35% minder in augustus 2013 ten opzichte van augustus 2012). In tegenstelling tot de landelijke ontwikkelingen is het aantal bijstandsuitkeringen (WWB) in De Ronde Venen erg stabiel en zelfs weer gedaald ten opzichte van vorig jaar.

Vanuit het bedrijfsleven wordt er nadrukkelijk aandacht gevraagd voor voldoende geschoold personeel op de arbeidsmarkt. Het aanbod aan technisch geschoold personeel blijft achter. Dit maakt onderdeel uit van een bredere problematiek waarbij de aansluiting tussen vraag naar en aanbod van werk (mismatch) verbeterd dient te worden. Zowel voor de huidige situatie als naar de toekomst toe.

3 - Inzetten op een duurzaam economisch hart

3.1 - Kansen benutten vanuit herkenbare thema's

Nu de basis op orde is, is het mogelijk om door te ontwikkelen en De Ronde Venen vanuit een visie en met onderscheidende kwaliteiten te vermarkten in de regio. De economische visie richt zich op de periode tot 2025. De ambities gaan uit van doelstellingen en waarden die los staan van de conjunctuur en de actualiteit van de dag, maar wel rekening houden met de langere termijn trends¹. De visie laat zien wat we als De Ronde Venen wel én juist niet willen! Met die keuzes positioneren we ons in de regio en bieden we onderscheidend vermogen waar we de economische vruchten van kunnen plukken. We kiezen voor een structuur en economie die zelfvoorzienend is en zich onderscheidt van haar omgeving door niet concurrerend te willen zijn met de grotere omliggende gemeenten. We streven juist naar complementariteit en kernen die zich kunnen onderscheiden met een eigen kleinschalig en historisch karakter.

De economische ambitie van De Ronde Venen kan worden samengevat in kernzinnen die als streefbeelden voor de toekomst gelden. Per thema wordt in dit hoofdstuk de ontwikkelingsrichting benoemd:

1. Herkenbare positie in een samenwerkende regio
2. Moderne mix van locaties om te werken
3. Kernen met een eigen kracht
4. Ondernemen in een aantrekkelijk buitengebied
5. Samen werken aan een betere arbeidsmarkt

Om het langere termijn streefbeeld te bereiken, is het nodig om de koers tussentijds in de gaten te houden. Dit willen we doen door evaluatie en actualisering van de visie in 2018, door tussentijds te monitoren en het projectenprogramma periodiek aan te passen, bijvoorbeeld jaarlijks.

3.2 - Herkenbare positie in een samenwerkende regio

Doelstelling: behoud werkgelegenheid

Het huidige economische klimaat en ontwikkelingen in verschillende sectoren leiden ertoe dat voldoende werkgelegenheid voor onze inwoners geen vanzelfsprekendheid is. We zien een dalende lijn in de bestedingen in onder meer detailhandel en recreatie. Voor de gemeente is het van groot belang om voldoende werkgelegenheid binnen haar grenzen te behouden. Wanneer we met elkaar de kansen benutten die we tegelijkertijd ook zien, kunnen we ook in de toekomst een gemeente blijven waar onze inwoners niet alleen kunnen wonen, maar ook werken.

Bewust zijn van ons bijzondere woon-werkklimaat met een gunstige ligging

De kracht van De Ronde Venen is gelegen in de combinatie van werken, wonen en recreëren. Een sterke economie die zich op eigen vermogen heeft ontwikkeld. Ook liggen we op een strategische locatie tussen

¹ Zie bijlage en CPB: 'NL2040', 2010 en RABO Nederland: 'Demografische Krimp, de nieuwe realiteit in perspectief.

de steden Amsterdam, Hilversum, Utrecht en Woerden. Aan de ene kant liggen we onder de rook van de Metropoolregio Amsterdam en tussen het infrastructurele web van de A2, A9, A4, A12 en N201. Tegelijkertijd maken we onderdeel uit van het Groene Hart met bijzondere landschappelijke kwaliteiten. Daarmee zijn de rust van het landschap en de eigenheid van de kernen bijna net zo dichtbij als de levendigheid van de stad en alle voorzieningen die maar denkbaar zijn. Die combinatie maakt ons uniek om te wonen en te verblijven, maar zeker ook om te werken. Economisch moeten we die kracht samen met het bedrijfsleven uitdragen en benutten.

Benutten van kansen: uniek vestigingsmilieu in de regio

We gaan verder met die ontwikkeling vanuit het hart; als basis voor een sterke economie en voldoende werkgelegenheid voor de toekomst. Die ontwikkeling komt in beweging wanneer we onze kracht met onze ligging weten te combineren. Op dit snijvlak doen zich de meeste kansen voor, zoals geschetst in het economisch vergezicht. Enerzijds voortbouwend op bestaande bedrijvigheid, zoals duurzame voedselproductie en maakindustrie, maar ook door ruimte te bieden voor nieuwe initiatieven in de zorg of zakelijke dienstverlening. De komende periode zal De Ronde Venen verder vergrijzen en neemt de behoefte aan bijvoorbeeld beauty en health producten toe. Dit biedt op lokaal niveau kansen om zowel maatschappelijk als commercieel, in te spelen op de groeiende zorgmarkt.

De Ronde Venen blijft zo ook in de toekomst een gemeente die ruimte biedt aan nieuwe bedrijfsinitiatieven, passend in het karakter van de gemeente. In De Ronde Venen kan gewerkt worden in een open landschap met prachtige vergezichten. Die ruimte is ons dierbaar en willen we behouden. Maar met de juiste afspraken zijn ontwikkelmogelijkheden in het groene landschap mogelijk en bieden we een uniek en onderscheidend vestigingsklimaat in de regio. Denk aan moderne en schone initiatieven, die passen in het landschap en waarde hechten aan deze sterke kwaliteiten.

Regionale samenwerking

De regionale economische en infrastructuur bieden mogelijkheden voor De Ronde Venen om van te profiteren. Veel grote bedrijven liggen in de directe nabijheid en bieden interessante perspectieven voor toeleveranciers, afnemers en aanpalende dienstverleners die in De Ronde Venen zijn gevestigd, of zich kunnen vestigen. Daarbij kent de economie geen grenzen en ook de mobiliteit van inwoners en werkenden is fors gegroeid. Afhankelijk van hun product en functie vragen bedrijven en voorzieningen een voedingsgebied dat de schaalgrootte van de gemeente te boven gaat. Ruimtelijke knelpunten, bereikbaarheid en bijvoorbeeld scholing en arbeidsmarkt vragen een regionale aanpak.

Het is de ambitie tot nauwere samenwerking te komen met de buurgemeenten en andere nabije gemeenten. De regionale samenwerking zoals in Utrecht-West, het Groene Hart en de Metropoolregio Amsterdam zal worden versterkt en vooral gericht zijn op de concrete uitvoering. Daarbij zal De Ronde Venen staan voor de projecten en activiteiten waarvoor de gemeente beschikt over de slagkracht en de instrumenten om ze tot succesvolle uitvoering te brengen.

3.3 - Moderne mix van locaties om te werken

Aan de basis van het werken aan onze economische toekomst staat duurzaamheid. In economisch opzicht betekent dat het bieden van een toekomstbestendig vestigingsklimaat, waar allerlei soorten bedrijven zich kunnen blijven ontwikkelen en succesvol kunnen zijn. We willen onze sterke sectoren behouden. Het behouden van bedrijven uit de maakindustrie is belangrijk. Daarnaast willen we

aantrekkelijk blijven voor aanpalende sectoren zoals de handel en logistiek. Deze sectoren hebben voldoende (milieu)ruimte nodig om te kunnen voortbestaan en vernieuwen.

Voor de industrie zelf is het van belang om te blijven werken aan groei en innovatie door inzet op versterking van de hele waardeketen: de zakelijke relaties tussen de industrie, afnemers, dienstverleners en kennisinstellingen.

Op de langere termijn wordt een afname van de behoefte aan bedrijventerrein verwacht. Wanneer de ruimtebehoefte terugloopt, worden de randen getransformeerd naar woon-werkmilieus waar een menging van functies mogelijk wordt gemaakt. Bij (functie)verandering aan de randen van bedrijventerreinen geldt als voorwaarde dat deze ontwikkelingen mede moeten bijdragen aan kwalitatieve verbindingen tussen deze bedrijventerreinen, de kernen en het landschap.

Vanuit het voorgaande ligt de prioriteit bij het benutten van de bestaande terreinen, waar wordt ingezet op herstructurering. Op Bedrijventerrein Mijdrecht wordt samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en NV OMU gewerkt aan de herontwikkeling en hergebruik van privaat vastgoed. Ook op de andere terreinen in de gemeente wordt privaat hergebruik gestimuleerd. De Stationslocatie willen we inzetten als schuifruimte voor bedrijven die op hun huidige vestigingslocatie niet langer uit de voeten kunnen. De vestigingslocatie die zij achterlaten, kan weer worden benut voor nieuwe bedrijven. Indien op de bestaande bedrijventerreinen geen ruimte meer beschikbaar is en de behoefte aan nieuw bedrijventerrein is aangetoond, is op termijn de gefaseerde ontwikkeling van het natte bedrijventerrein Amstelhoek mogelijk.

Naast sterke bestaande sectoren wil de gemeente ruimte bieden aan ondernemers met nieuwe kansrijke initiatieven. Bijvoorbeeld activiteiten die consumenten aantrekken zoals perifere/volumineuze detailhandel en fitness, kantoorachtige activiteiten zoals architecten, ateliers, ICT en reclamestudio's. Maar ook met activiteiten in de sectoren zorg en onderwijs kan een veelzijdiger economisch profiel tot stand worden gebracht. Per aanvraag wordt een zorgvuldige afweging gemaakt over het al dan niet toestaan van deze activiteit. Hierbij wordt eerst gekeken of er op de meest aangewezen plekken voor deze activiteiten ruimte kan worden geboden. Bij de afweging voor vestiging van nieuwe activiteiten op bedrijventerreinen wordt rekening gehouden met precedentwerking en het voorkomen van belemmeringen voor (de ontwikkelingsmogelijkheden van) bedrijven die regulier op de bedrijventerreinen gevestigd zijn. Indien er veelvuldig sprake is van verzoeken, zoals op de bedrijventerreinen in Abcoude, kan de gemeente besluiten hier een beleidsregel voor op te stellen.

Het bieden van deze vestigingsruimte en ruimte voor vernieuwing geeft een impuls aan hergebruik van bestaande locaties en vastgoed op de bedrijventerreinen en kan dus als een kans worden gezien. Deze aanpak sluit ook aan op de principes van de duurzame verstedelijkingsladder, waarbij herontwikkeling van bestaand terrein voor ontwikkeling van nieuw terrein gaat.² De uitdaging ligt in het vinden van de juiste balans om zowel reguliere als vernieuwende typen bedrijven voldoende vestigingsmogelijkheden te kunnen bieden zodat een gezonde mix aan traditionele en moderne bedrijven ontstaat.

² Dit wordt ook wel de principes van de SER-ladder genoemd, wat inhoudt dat de gemeente veel waarde hecht aan een goede landschappelijke inpassing van bestaande en nieuwe terreinen binnen en, zo spaarzaam mogelijk, buiten de (bestaande) rode contour. Uitgangspunt daarbij is inbreiding, ofwel bebouwing van onbebouwde ruimte binnen de rode contour, vóór uitbreiding.

Voor de lokale marktvraag naar kleinschalige flexibele kantoorpanden die inspireren en waarin ruimte wordt geboden voor ontmoeting en netwerken, wordt ingezet op aantrekkelijke locaties om te werken zoals Dock15. De gemeente wil deze ruimte bieden door het Stationsgebouw Mijdrecht hiervoor in te zetten en planologisch medewerking te verlenen aan innovatieve en inspirerende initiatieven op andere plekken in de gemeente. Hierdoor hebben doorgroeïende/doorstartende ondernemers meer kansen.

De nieuwe werkelijkheid en de veranderende rolverdeling tussen overheid en markt heeft onze bijzondere aandacht. Nieuwe initiatieven worden steeds meer aan marktpartijen overgelaten, waarbij de gemeente een faciliterende en toetsende rol inneemt. Het versnellen van procedures is nodig om planinitiatieven eerder van de grond te krijgen. We willen lokale ondernemers stimuleren om succesvol te zijn, door verbindingen tussen bedrijven en sectoren te leggen en het inkoopbeleid en uit te zetten opdrachten onder de aandacht te brengen. Daarbinnen stimuleren we bedrijven om duurzaamheid in het bedrijfsproces te integreren.

We blijven continu aandacht houden voor veiligheid en moderne faciliteiten op de terreinen. De bereikbaarheid over de weg voor personen-, vracht- en openbaar vervoer blijft hoog op de agenda staan. Ook hebben we ambities om de digitale bereikbaarheid te verbeteren, bijvoorbeeld door de mogelijkheden van de aanleg van glasvezel te onderzoeken. Ook samen met de regio blijven we deze thema's agenderen. Daarbij neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid en verwacht zij dit ook van de ondernemers. Vanuit de samenwerking tussen ondernemers is het belangrijk om het ondernemingsklimaat op de bedrijventerreinen continu te blijven verbeteren en meer collectieve projecten op te pakken op aspecten zoals veiligheid, gezamenlijke promotie en het bieden van voorzieningen voor vrachtwagens.

3.4 - Kernen met een eigen kracht

De Ronde Venen ligt tussen meerdere grote stedelijke gebieden. De ambitie is niet met deze gebieden de concurrentie aan te gaan, maar juist de aanvulling te zoeken. Het is de ambitie de acht kernen in de gemeente ook op de langere termijn hun eigen karakter en gezicht te laten behouden en daarmee de leefbaarheid te bevorderen. Dat vraagt voorzieningen van voldoende niveau en omvang. Ondernemers zorgen hiervoor, mits zij voldoende marktkansen en verdien capaciteit zien.

De beleidskoers voor de detailhandel en andere commerciële voorzieningen is opgenomen in de Nota detailhandelsstructuur De Ronde Venen 2020. In het verlengde van de commerciële voorzieningen willen we mogelijkheden bieden aan ondernemers om zich te vestigen in de centra en wijken en daarmee de kracht van de kernen te behouden. Door transformatie wordt een bijdrage geleverd aan de kwaliteit van de kernen.

Met grotere winkelcentra in de directe omgeving, wil de gemeente vooral voor de eigen inwoners en bezoekers uit de directe omgeving een passend voorzieningenpakket bieden. Dat vraagt voor alles om een aantrekkelijke en gezellige winkelomgeving, goede parkeermogelijkheden en slimme branchering. In de kernen wordt ingezet op het versterken van het recreatieve aanbod. Binnen het kernwinkelgebied wordt ingezet op detailhandel, daghoreca en consumentgerichte dienstverlening. Erbuiten wordt functieverandering mogelijk gemaakt, bijvoorbeeld naar woningbouw. Concentratie en compacte centra zijn daarnaast van belang, niet alleen om aaneengesloten voorzieningencusters te behouden maar ook om aantrekkelijk te blijven voor bezoekers. Dat geldt voor de centra van Mijdrecht, Vinkeveen en

Abcoude. Ook in Wilnis wordt indien mogelijk ingezet op concentratie op aangewezen plekken. Meer bestedingen in de winkels en in de horeca zal ook leiden tot meer werkgelegenheid.

In een breder perspectief wil de gemeente transformatie mogelijk maken van bedrijven die in of aan de rand van (woon)bebouwing gevestigd zijn en waar onvoldoende toekomstperspectief is. Bijvoorbeeld omdat uitbreiden niet meer wenselijk is, of omdat ze zelf wensen te verplaatsen of hun bedrijf beëindigen. Zij worden bij voorkeur binnen de gemeentegrenzen op bestaande bedrijventerreinen gefaciliteerd, die beter bereikbaar zijn dan de te transformeren locaties. Op de te verlaten locatie, waarvan voortzetting als bedrijvenlocatie ongewenst is, is de gemeente bereid tot transformatie naar andere typen/hoogwaardiger functies dan bedrijvigheid, wat tevens bijdraagt aan de financiële haalbaarheid van verplaatsing van het bedrijf. Voorbeelden zijn Pothuizen en de Engel in Amstelhoek.

De groei van kleine bedrijven en ZZP-ers willen we mogelijkheden bieden om zich te huisvesten in de kernen of in woonwijken. De groene omgeving van de gemeente, waarin het uitstekend wonen en leven is, biedt optimale kansen om extra werkgelegenheid aan te trekken of een woonomgeving te bieden aan mensen die regelmatig 'op afstand' werken.

Om te voorkomen dat werken in de wijk tot overlast in de wijk of een aantasting van het woongenot leidt, zal een onderscheid gemaakt worden naar bedrijven aan huis die:

- Kennisgerelateerd zijn, dat wil zeggen voldoende hebben aan de zolder of verbouwde slaapkamer en een goede internetaansluiting en die geen bezoek ontvangen;
- Bezoekgerelateerde bedrijven aan huis, die enige presentatie en ruimte op de begane grond en enkele extra parkeerplaatsen vragen (zoals een kleine praktijk);
- Goederengerelateerde bedrijven, zoals een ambachtelijk bedrijfje of een bouwbedrijf met 'klussenbus'.

In de komende jaren zal voortdurend met de ondernemers overleg plaatsvinden welke verdere maatregelen genomen kunnen worden. Zoals bijvoorbeeld aanvullingen met andere functies, zoals (zakelijke) diensten, onderwijs of toerisme.

3.5 - Ondernemen in een aantrekkelijk buitengebied

Eén van de kernkrachten van De Ronde Venen is de economie van het buitengebied, waar in een rijke groene omgeving tussen meerdere stedelijke gebieden wordt gewerkt. De ambitie is deze positie te behouden en duurzaam te versterken. Economische ontwikkeling moet gepaard gaan met ruimtelijke kwaliteit. De agrarische sector is ook in de toekomst de sfeerbepaler van de ruimtelijke uitstraling. Weliswaar zal de agrarische sector in de toekomst aan minder mensen werk bieden, in economisch opzicht blijft zij van groot gewicht voor de gemeente en de regio. Het buitengebied is aan het veranderen. De gemeente wil hier met respect voor de bestaande en agrarische gebruikers op inspelen door vernieuwing te stimuleren.

Agrarische sector

Er wordt ruimte geboden aan verdere ontwikkeling van de agrarische sector, rekening houdend met ontwikkelingen zoals het verdwijnen van het melkquotum. Daarbij wordt gezocht naar een goede balans tussen de doorontwikkeling van de agrarische sector en het behoud van de ruimtelijke en natuurlijke kwaliteit van het buitengebied. Voor het gehele agrarische gebied, zoals benoemd in de structuurvisie,

staat centraal dat aan agrarische bedrijven ruimte wordt geboden om te innoveren en te investeren en om hun concurrentiepositie te kunnen verstevigen. Uitbreiden van bouwblokken is mogelijk in het landbouwkerngebied, gecontroleerd groeien in het landbouwgebied; voor nieuwe bedrijven is er ruimte in drie zones, te weten: Westkanaaldijk, Indijkweg (parallel aan spoorlaan), de parallelweg langs de A2 (Polder Holendrecht-Waardassacker).

We staan een 'beheerste' ontwikkeling voor, waarin sterke bedrijven ruimte krijgen voor groei en vernieuwing. In overleg gaan we op zoek naar locaties en maatregelen om die mogelijkheden benutten. Zo zetten we daar waar mogelijk in op het bieden van extra mogelijkheden voor bouwblokvergroting. Waar nu de grens ligt op 1,5 ha (en 2 ha in Abcoude), wordt getracht deze grens op te rekken.

Het benutten en uitbouwen van de kennis die in de agrarische sector aanwezig is van belang om de innovatie en vernieuwing te blijven stimuleren. Onderlinge kennisuitwisseling tussen agrarische bedrijven onderling, maar ook met andere MKB bedrijven zoals in de technische sector biedt kansen. Ook samenwerking met kennisinstellingen uit de regio zoals de Groene Hart Academie uit Nieuwkoop dragen bij aan innovatie en vernieuwing in de sector.

We zien ook veel kansen voor vernieuwing van de sector. Eerlijke en lokale producten zijn in trek bij consumenten. De verkoop bij het bedrijf of in het centrum sluit hier goed op aan. Op een professionelere schaal is een duurzame agrarische sector de toekomst. We stimuleren de sector ook om in te zetten op de kansen die duurzaamheid kunnen bieden. Door in te zetten op de bio-economie, intensief ruimtegebruik, eigen producten te verkopen en door nieuwe (verbrede) activiteiten toe te voegen aan de bestaande activiteiten. Door samen te werken met andere agrarische ondernemers kan zekerheid geboden worden over levering, kwaliteit en prijs. Maar ook in de samenwerking met ondernemingen uit de logistiek, technologische sector en industrie liggen kansen.

Watermanagement en onderhoud van het landschap zijn andere kansrijke thema's. De agrarische sector heeft de potentie om substantieel bij te dragen aan een beter klimaat en is klaar om de slag te maken met zon, wind, warmteterugwinning en biomassa.

Recreatie, toerisme en verdere vernieuwing

Naast het behoud van de agrarische sector zetten we in op functieverbreiding om het buitengebied aantrekkelijk en leefbaar te houden, zoals in toerisme en recreatie. Voor de toekomst is de ambitie de sectoren verder in de breedte te laten groeien, zodat een nog rijker palet aan toeristische producten ontstaat. Met een accent op kleinere en middelgrote bedrijven, goed ingepast in de omgeving en tegemoetkomend aan de wensen van de toerist, die rust en ruimte wenst te combineren met milieuvriendelijke activiteiten, zoals fietsen en wandelen en verblijf en overnachting in een van de kernen. De ondernemingen geven daarmee op steeds meer plekken een vernieuwende invulling en dimensie aan het buitengebied.

De gemeente wil recreatie en toerisme actief faciliteren in de recreatie-ontwikkelingsgebieden zoals de Vinkeveense plassen en op plekken met een cultuurhistorisch karakter zoals de Stelling van Amsterdam. Hoewel de sector op dit moment nog geen enorme bijdrage aan de economie van De Ronde Venen levert, kan ze zich ontwikkelen tot nieuwe economische drager voor de leefbaarheid van het buitengebied. Er zit groei in de economische en financiële toegevoegde waarde en de werkgelegenheidspotentie van de sector. Daarnaast zetten we ons in om routenetwerken voor wandelen,

fietsen en varen te verbeteren, het ontwikkelen van een recreatief hart in Vinkeveen en het meer beleefbaar maken van de Stelling van Amsterdam en de Oud-Hollandse Waterlinie.

Naast de recreatieve bedrijven, bieden we in het buitengebied ruimte aan bredere nieuwe initiatieven zoals kinderopvang, de verkoop van streekproducten en zorgboerderijen. Het accent ligt op hergebruik van achtergebleven kavels en panden. Het vinden van maatwerk oplossingen om hergebruik en herontwikkeling van de bedrijfsgrond en –opstallen van de vertrekkende agrariër mogelijk te maken, is dan ook een belangrijke opgave om het bereiken van beleidsdoelstellingen dichterbij te brengen. De accountmanager bedrijven speelt hierin een belangrijke rol. Deze zorgt voor toegankelijkheid en een betere en snellere dienstverlening aan ondernemers. Daarnaast legt de accountmanager pro-actief contact met ondernemers en levert daarmee een bijdrage aan het behouden van bestaande en vestigen van nieuwe ondernemers.

Ten slotte is er blijvende aandacht voor de basisvoorzieningen zoals de infrastructuur en bereikbaarheid van het buitengebied en verbindingen tussen de kernen. Daarmee kunnen bestaande en nieuwe activiteiten, maar ook bewoners, werkverkeer en bezoekers prima langs elkaar gebruik maken van een divers buitengebied.

Branding en marketing

Vermarketing van De Ronde Venen staat momenteel nog niet op zichzelf. Ze sluit aan bij een regionaal netwerk dat het Groene Hart vermarkt én ze werkt samen met omliggende gemeenten in de Metropoolregio. Het recreatief potentieel van routes, plassen, verblijfsaccommodaties, de Stelling van Amsterdam en de weidse landschappen zijn ingrediënten voor 'eigen branding' van de gemeente in de Metropool en de regio. Het recreatieve beleid richt zich op deze onderwerpen. Binnen de Metropoolregio ziet de gemeente kansen om de toeristisch-recreatieve sector in De Ronde Venen te versterken. Door aan te sluiten bij recreatieve ontwikkelingen in de landschappen rond de stad, de zogenoemde metropolitaanse landschappen, en door inwoners van de metropool nog meer verleiden om naar De Ronde Venen te komen voor een eendaags bezoek of langer verblijf. Hierbij legt de gemeente de nadruk op de landschappelijke meerwaarde voor land- en waterrecreatie voor alle doelgroepen. Ondernemers kunnen de vruchten plukken van doorontwikkeling en meer samenwerking in de (water)recreatie. Door gezamenlijk en afgestemd beleid en door samenwerking bij bijvoorbeeld evenementen, PR en de profilering in een groene en waterrijke gemeente wordt er van elkaar geprofiteerd.

3.6 - Samen werken aan een betere arbeidsmarkt

Iedereen moet in staat worden gesteld om te werken en voor eigen inkomen te zorgen. Dat betekent zorgen voor een duurzame arbeidsmarkt. Een lage werkloosheid, passende scholing en het zorgen dat bedrijven kunnen beschikken over het soort werknemers waar ze behoefte aan hebben, zijn daarvan kernelementen. Een werkzoekende beperkt zich niet tot de gemeentegrens, maar oriënteert zich op de regio, provincie of de gehele Randstad. Daar waar het aanbod (de personen of werkzoekenden) op individueel niveau benaderd dient te worden, is in de afstemming met de huidige en toekomstige vraag naar werk (vanuit de bedrijven) regionale samenwerking essentieel. Door lokaal, regionaal (Amstel-Venen) en bovenregionaal (Groot Amsterdam) te opereren en de werkgeversbenadering centraal te stellen zorgt De Ronde Venen ervoor dat de inwoners toegang tot een baan hebben en krijgen.

Koppelen van vraag en aanbod

In het inzichtelijk maken van de ontwikkeling van de (huidige en toekomstige) speelt de arbeidsmarktregio Groot-Amsterdam, waarvan de satelliet Amstel-Venen onderdeel uitmaakt, een belangrijke rol. Met een gecoördineerde aanpak kan in regionaal verband het overleg en de samenwerking met onderwijsinstellingen worden geëntameerd. Vooral het bij elkaar brengen van MBO en HBO en het vinden van onderlinge aansluiting spelen hierin een belangrijke rol.

De gemeente speelt een belangrijke rol in de lokale stimulering van het arbeidsmarktbeleid. Door intensief contact met het bedrijfsleven ontstaat een beeld van de behoefte van de gevestigde bedrijven. Vanuit het bedrijfsleven is een toenemende vraag naar werknemers met kennis van techniek en zorg. Door hierover te praten met de belangrijkste bedrijven uit de gemeente, ontstaat een helder beeld welk niveau en welke competenties nu en in de toekomst nodig zijn. De gebundelde informatie van de verschillende gemeenten in regio Amstel-Venen (en verder), biedt essentiële informatie om samen met onderwijsinstellingen op- en bijscholingstrajecten te kunnen organiseren en hier mensen voor te benaderen.

Toegang tot een baan door de werkgeversbenadering

Een belangrijk doel daarbij is om onze inwoners zoveel mogelijk toegang te bieden tot werk en hen daarmee te stimuleren om mee te doen en de arbeidsmarkt (opnieuw) te betreden. De belangrijkste doelgroepen daarbij zijn werklozen, werkenden met een laag opleidingsniveau, potentiële werknemers en bijstandsgerechtigden.

Doelstelling is om meer mensen te laten toestromen naar werk door de werkgeversbenadering voort te zetten en verder uit te bouwen. Het is van groot belang om, nadat inwoners werkloos geworden zijn, hen zo snel mogelijk toegang te bieden tot voor hen geschikte banen. De ervaring leert dat het lokale bedrijfsleven in grote mate maatschappelijk betrokken is. Indien sprake is van bijstandsgerechtigden, wil de gemeente een beroep doen op deze maatschappelijke betrokkenheid door bedrijven te informeren over en ondersteunen in het aannemen van mensen uit de bijstand. Deze werkgeversbenadering staat centraal in de aanpak van De Ronde Venen en is, gelet op het relatief lage aantal bijstandsgerechtigden, succesvol.

Naast het stimuleren van de werkgelegenheid, worden bijstandsgerechtigde inwoners van De Ronde Venen ook gestimuleerd om zelf actief werk te zoeken. Mensen worden aangesproken op hun eigen kracht en zelfredzaamheid en daar past het zoeken naar (ander) werk ook bij. Hier hoort ook het stimuleren van bijscholing onder laagopgeleiden bij. Door inwoners in de toekomst meer scholingsmogelijkheden te bieden, kunnen zij werk vinden dat past bij hun competenties en wordt eerder een duurzame uitstroom naar werk bereikt.

Aanpakken

Uiteindelijk gaat het om de uitvoering, om de organisatie en de mensen die de bedrijven en personen aan elkaar koppelen. Daarvoor zijn capaciteit, middelen, kennis en vaardigheden onmisbaar. De gemeente wil richting bedrijfsleven opereren met één professioneel aanspreekpunt en dienstverlening. Dit gebeurt door de lokale, regionale en bovenregionale inzet op elkaar af te stemmen. Door als één gezicht naar buiten te treden wordt helderheid geboden aan werkgevers en is de dienstverlening vanuit de overheid richting het bedrijfsleven beter gecoördineerd. Het opzetten van een intergemeentelijke sociale dienst heeft in diverse regio's tot goede resultaten geleid.

Voor het bedrijfsleven is de belangrijkste opgave het verkleinen van de mismatch tussen vraag naar en aanbod van personeel, zoals in de techniek. Verbetering van de arbeidsmarkt en de scholing van personeel heeft voor ondernemers een hoge prioriteit. Een gezamenlijke aanpak wordt voorgestaan op het gebied van scholing en stageplaatsen. We willen een lokale werkgroep maakindustrie starten waar de 3 O's (overheid-ondernemers-onderwijs) worden samengebracht. De bedrijven hebben hier zelf een voortrekkersrol in; niemand kan beter aangeven welke kwaliteiten nodig zijn dan de bedrijven zelf. Door het vormen van de werkgroep willen we bijdragen aan de vernieuwing van het aanbod aan (beroeps)onderwijs en/of het gezamenlijk ontwikkelen van opleidingen door de werkgevers zelf. In het verlengde kunnen het bedrijfsleven en onderwijs elkaar vinden om stageplaatsen en leerwerkplekken te creëren om een praktische verbinding te leggen tussen het (beroeps)onderwijs en de arbeidsmarkt.

Speerpuntsectoren

De volgende sectoren zijn kansrijk als werkgevers voor de inwoners:

- Commerciële dienstverlening: dit is nu al een belangrijke sector, maar ook een groeisector in de regio Amstelland en De Venen. Bovendien is de ligging binnen de Randstad en in de nabijheid van Schiphol gunstig.
- De gezondheids- en welzijnszorg: hier is sprake van een relatief grote vervangingsvraag door ouder personeel dat uittreedt. Daarnaast stijgt door de vergrijzing de vraag naar zorgdiensten en – faciliteiten.
- De technische sector en maakindustrie: ook hier wordt door de vergrijzing en grote vervangingsvraag door ouder personeel dat uittreedt een groeiend tekort aan personeel verwacht. Daarnaast is er sprake van een lage instroom vanuit het onderwijs, beperkte zij-instroom en een relatief hoge uitstroom van werkenden. Technisch personeel is vooral werkzaam binnen de bedrijfstakken handel, industrie en bouw.

4 - Uitvoeringsagenda

4.1 - Prioriteren

De economische visie geeft richting aan de economische toekomst van De Ronde Venen. Tegelijk is het een vertrekpunt van waaruit acties en maatregelen verder uitgewerkt en uitgevoerd moeten worden. De veranderende marktomstandigheden en de krimpende gemeentelijke budgetten vragen om een effectieve en efficiënte inzet van gemeentelijke capaciteit en middelen. Dat betekent dat weloverwogen gekozen dient te worden welke prioriteiten worden gesteld en op welke opgaven De Ronde Venen wil inzetten.

Om de economie te stimuleren stelt de gemeente de volgende vier prioriteiten:

1. Inzetten op het behoud van bestaande bedrijven
 - zorgen dat bestaande bedrijven behouden blijven voor de gemeente
 - bedrijven de aandacht geven die ze verdienen, bijvoorbeeld door middel van bedrijfsbezoeken
2. Vernieuwing mogelijk maken
 - open staan voor nieuwe activiteiten op bedrijventerreinen, in centra en in het buitengebied
 - door mee te denken en bedrijven juridisch-planologisch te faciliteren
3. Versnellen van procedures
 - inzetten op het faciliteren van initiatieven van ondernemers en marktpartijen
 - streven naar snelle reactietermijnen, om de voortgang van plannen te bespoedigen
4. Blijven werken aan het verbeteren van de bereikbaarheid.
 - fysiek over de weg (N201) voor personen- en vrachtverkeer en openbaar vervoer
 - digitaal door middel van snelle datacommunicatie (zoals glasvezel)

4.2 - Uitvoeringsagenda economie

De gemeentelijke prioriteiten vormen onderdeel van de totale uitvoeringsagenda economie. Hieronder wordt elk thema uit de economische visie uitgewerkt in bondige projectenprogramma's waar we de komende jaren aan gaan werken.

1. Herkenbare positie in een samenwerkende regio

- Faciliteren van ideeën om economische kansen te benutten rond de thema vergrijzing en toerisme & recreatie door op regionaal niveau denktanks op te starten met marktpartijen en overheden
- Agenderen en lobbyen voor de verbetering van de bereikbaarheid via de N201
- Agenderen en lobbyen voor de verbetering van de bereikbaarheid per openbaar vervoer
- Rol in de regionale verbetering van het woonklimaat en de mogelijkheden bekijken om samen met andere partijen meer betaalbare woningen te realiseren, om een aantrekkelijkere positie op de arbeidsmarkt in te nemen
- Aangaan van regionale samenwerkingsverbanden en gelegenheidscoalities ter bevordering van de lokale economie en vertegenwoordiging van de belangen van de ondernemers
- De kracht van De Ronde Venen samen met het bedrijfsleven uitdragen en benutten door branding en marketing van De Ronde Venen in de regio.

2. Moderne mix van locaties om te werken

- Voortzetten van de herstructurering van Bedrijventerrein Mijdrecht in samenwerking met eigenaren, gebruikers en NV OMU
- Het tegengaan van leegstand en verpaupering door in samenwerking met makelaars het aanbod aan locaties continu actueel in beeld te hebben en te communiceren aan de markt (zoals www.pandenbank.nl)
- Het uitnodigen van ondernemers en het daadwerkelijk organiseren van periodieke terreinschouwen, om aandachtspunten op de bedrijventerreinen in een vroeg stadium op te merken en aan te pakken. Daarmee wordt getracht een verdere bijdrage te leveren om kan de verpaupering worden tegen gegaan
- De mogelijkheid bieden en meewerken om parkmanagement of KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) -trajecten op de bedrijventerreinen op te starten om de veiligheid te verbeteren. Het initiatief ligt bij de ondernemers
- Vanuit het voorgaande kan de mogelijkheid worden gezien om op te schalen naar een ondernemersfonds op de bedrijventerreinen. Vanuit de revitalisering en herstructurering op Bedrijventerrein Mijdrecht zou dit als pilot kunnen dienen
- Ruimte voor nieuwe activiteiten bieden op de bedrijventerreinen, om daarmee de dynamiek te bevorderen en de verpaupering tegen te gaan. (Later kan de vertaling naar het bestemmingsplan worden gemaakt)
- Planologisch medewerking te verlenen aan innovatieve en inspirerende initiatieven waaronder kleinschalige flexibele kantoorpanden, waardoor doorgroeiende/doorstartende ondernemers meer kansen hebben.
- Promotie en marketing van de werkgebieden, waaronder de bedrijventerreinen. Het initiatief ligt bij de ondernemers
- Invoeren kortere procedures, zodat binnen 30 dagen wordt gereageerd op een aanvraag of initiatief (naar Woerdens model)
- Aandacht blijven vragen om zowel op lokaal als regionaal niveau ruimte voor grootschalige en milieubelastende bedrijfsactiviteiten te blijven bieden
- Bekijken of er op intergemeentelijke / regionale schaal een oplossing is te vinden om een overnachtingslocatie voor vrachtwagens in te richten, bijvoorbeeld in samenwerking met NV OMU
- Verbeteren van de digitale bereikbaarheid door middel van snelle datacommunicatie (zoals glasvezel)

3. Kernen met een eigen kracht

- Uitvoeren van de Nota Detailhandelsstructuur De Ronde Venen 2020
- Periodiek overleg blijven voeren met de ondernemers(verenigingen) in de kernen om gezamenlijk kansen te benutten en knelpunten vroeg te herkennen en weg te nemen
- Ruimte bieden voor nieuwe activiteiten in de kernen en wijken, om daarmee de dynamiek te bevorderen en leefbaarheid te versterken. (Later kan de vertaling naar het bestemmingsplan worden gemaakt)
- Onder de aandacht brengen van ZZP'ers en ruimten waar zij kunnen werken, zodat ze bekend worden, zich kunnen presenteren en hier mogelijke samenwerkingen uit ontstaan

4. Ondernemen in een aantrekkelijk buitengebied

- Gericht ruimte bieden aan intensivering van de agrarische sector en het vergroten van de mogelijkheden om bouwblokken te vergroten
- Ruimte voor nieuwe activiteiten en nieuwe economische dragers bieden in het buitengebied, om daarmee de dynamiek te bevorderen en leefbaarheid te versterken. Later kan de vertaling naar het bestemmingsplan worden gemaakt
- Verkennen van de vernieuwingsmogelijkheden in het buitengebied, door het oprichten van een denktank met LTO, VIB, Natuurmonumenten, lokale ondernemers en de gemeente
- Leren van best-practices in de regio / provincie t.a.v. vereenvoudigen procedures

5. Samen werken aan een betere arbeidsmarkt

- Oprichten van de werkgroep maakindustrie om het gebrek aan technisch geschoold personeel terug te brengen
- Gemeentelijke inzet in een betere koppeling tussen vraag (vanuit bedrijven) en aanbod (vanuit werklozen) om de mismatch op de korte termijn te verkleinen en deze informatie ontsluiten via de gemeentelijke website
- Verbinden van bedrijfsleven en onderwijs in de werkgroep maakindustrie (en later eventueel breder) om de mismatch tussen vraag en aanbod op de lange termijn te verkleinen
- Voortzetten en waar mogelijk verbeteren van de afstemming tussen vraag en aanbod van arbeid in de satelliet Amstel-Venen en binnen het Werkgeversservicepunt Groot-Amsterdam (o.a. Greenport Aalsmeer)

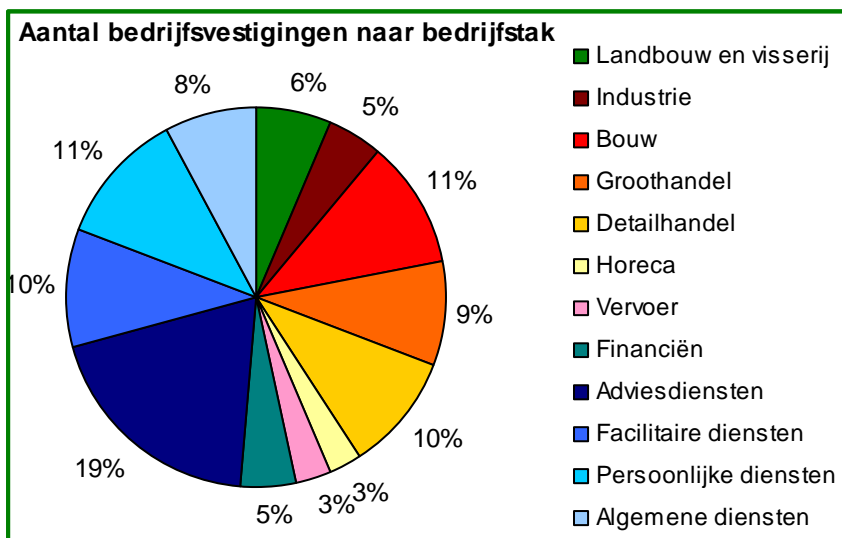
4.3 - Tot slot

Deze economische visie is samen met het bedrijfsleven tot stand gekomen. Om succesvol te zijn in de uitvoering, is de gezamenlijke inspanning en inzet van het bedrijfsleven essentieel. Daarom gaat de gemeente ook bij de uitvoering samenwerken met het bedrijfsleven. Door de denktank economie voort te zetten en op werkgroepniveau samen te werken, zorgen we ervoor dat ons ondernemersklimaat vitaal blijft en het economisch hart blijft kloppen.

Bijlagen

Economische visie 2025

1 - Feiten en cijfers

Bron: Kamer van Koophandel en economische monitor 2012

Aantal banen in 2010	De Ronde Venen		Provincie Utrecht	
A Landbouw	979	6%	8.994	1%
BE Nijverheid	1.524	9%	40.657	6%
F Bouw	1.660	10%	37.270	6%
G Handel	4.306	27%	115.071	17%
H Transport	663	4%	25.527	4%
I Horeca	581	4%	21.885	3%
J Informatie	341	2%	44.758	7%
K Financieel	342	2%	29.061	4%
L Onroerend goed	135	1%	5.299	1%
M Advies	1.314	8%	72.347	11%
N Overige zakelijk	799	5%	44.811	7%
O Overheid	372	2%	32.809	5%
P Onderwijs	747	5%	49.541	7%
Q Zorg	1.740	11%	102.956	16%
R Cultuur sport recreatie	328	2%	14.634	2%
S Overige diensten	303	2%	18.250	3%
TOTAAL	16.134	100%	663.870	100%

Bron: PAR Utrecht

Aantal inwoners Provincie Utrecht	2010	2020	2030	toename 2020-2010
0 tot 20 jaar	302.367	292.397	289.992	-3%
20 tot 65 jaar	757.449	771.862	768.005	2%
65 jaar of ouder	165.896	228.566	292.257	38%
Totaal	1.225.712	1.292.825	1.350.254	5%

Bron: CBS

Aantal inwoners De Ronde Venen	2010	2020	2030	toename 2020-2010
0 tot 20 jaar	10.895	9.168	8.712	-16%
20 tot 65 jaar	25.288	24.210	22.681	-4%
65 jaar of ouder	6.581	9.193	11.479	40%
Totaal	42.764	42.571	42.872	0%

Bron: CBS

Startende bedrijven	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
De Ronde Venen	212	230	233	289	285	254	345
Lopik	70	68	79	87	84	63	76
Montfoort	51	56	71	98	80	72	62
Oudewater	43	38	65	54	60	47	37
Stichtse Vecht	306	404	358	422	431	405	499
Woerden	212	223	258	304	303	274	343
Utrecht-West	894	1.019	1.064	1.254	1.243	1.115	1.362

Bron: Kamer van Koophandel Midden-Nederland

Opheffingen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
De Ronde Venen	166	144	161	157	173	209	251
Lopik	41	27	35	39	46	54	53
Montfoort	41	36	39	39	49	52	66
Oudewater	30	35	30	41	28	30	30
Stichtse Vecht	245	211	243	265	263	327	371
Woerden	159	178	188	181	179	171	216
Utrecht-West	682	631	696	722	738	843	987

Bron: Kamer van Koophandel Midden-Nederland

Tabel: aanbod en nog uitgifbaar bedrijventerreinareaal De Ronde Venen

Plaats	Bruto oppervlak in ha	Netto oppervlak in ha	Reeds uitgegeven oppervlak	Nog uitgifbaar gemeente	Nog uitgifbaar particulier
Bedrijventerrein Mijdrecht (1960)	175,2	151,6	144,7	1,8	5,1
Hollandse Kade, Abcoude (1998)	4,7	3,1	3,1	-	-
Bovenkamp, Abcoude (1991)	2	1,3	1,275	0,025	-
Voorbancken, Vinkeveen (1992)	3,5	2,6	2,6	-	-
Spoorlaan, Vinkeveen (1986)	4	3,1	3,1	-	-
De Ronde Venen	189,4	161,7	154,78	1,825	5,1

Bron: IBIS, 1 januari 2013

Tabel: typologie bedrijventerreinen De Ronde Venen

Plaats	Functie	Terreinprofiel	Max. milieucategorie
Bedrijventerrein Mijdrecht	Regionaal	Modern-gemengd/functioneel	5.3
Hollandse Kade, Abcoude	Lokaal	Modern-gemengd	3
Bovenkamp, Abcoude	Lokaal	Functioneel	3.1
Voorbancken, Vinkeveen	Lokaal	Modern-Gemengd	4
Spoorlaan, Vinkeveen	Lokaal	Functioneel	3B

Bron: Bestemmingsplannen en Beheersverordeningen De Ronde Venen

Tabel: voorzieningen per winkelgebied* (cijfers uitgedrukt in m2 winkelvloeroppervlak – vvo)

Plaats	Dagelijkse artikelen	Niet-dagelijkse artikelen	Totaal detailhandel
Centrum Mijdrecht	4.401	13.098	17.499
Adelhof	1.360	272	1.632
Industrieweg	0	13.393	13.393
Centrum Vinkeveen	1.654	537	2.191
Wilnis Dorp	296	715	1.011
Centrum Abcoude	1.927	2.289	4.216
Totaal geconcentreerde winkelgebieden	9.638	30.304	39.942
Binnen bebouwde kom	3.055	3.526	6.581
Bedrijfsterrein verspreid	0	8.495	8.495
Buiten bebouwde kom	774	9.994	10.768
Totaal verspreide bewinkeling	3.829	22.015	25.844
De Ronde Venen	13.467	52.319	65.786

* Peildatum september 2013, winkelgebiedsindeling volgens dataleverancier Locatus

2 - Trends en ontwikkelingen

Trends en ontwikkelingen op bedrijventerreinen

- Bedrijventerreinen veranderen door de nieuwe samenstelling en vorm van de gevestigde bedrijvigheid. Bedrijventerreinen worden daarom steeds vaker werklocaties genoemd. Dit ondernemerschap stelt nieuwe eisen aan de werklocaties en betekent een verandering van de ruimtelijke ordening.
- De behoefte aan kleinschalig en flexibel vastgoed wordt groter, waarbij huren en korte contracten steeds meer voorkomen.
- Steeds meer bedrijven trekken consumenten naar het bedrijventerrein, zoals PDV, scholen en fitness. Zij vragen een bovengemiddelde uitstraling en ruimte parkeergelegenheid.
- De verdienstelijking en consumentgerichtheid is op diverse terreinen in onze gemeente zichtbaar, zoals op Bovenkamp in Abcoude en Voorbancken in Vinkeveen.
- Daarnaast blijft er behoefte aan locaties voor grootschalige bedrijven, met ruimte voor milieucategorieën en uitbreidingsruimte om toekomstige groei op te vangen. Die ruimte blijft in ieder geval op Bedrijventerrein Mijdrecht aanwezig.
- Een op elkaar afgestemde voorraad aan vestigingslocaties waar allerlei vormen van bedrijvigheid terecht kunnen, wordt steeds belangrijker. Met de typologieën van terreinen spelen we hierop in.
- De toepassing van de SER ladder geldt tegenwoordig als voorwaarde bij de invulling van bedrijventerreinen. De SER ladder gaat uit van zorgvuldig ruimtegebruik; groei moet zoveel mogelijk op bestaande locaties worden gerealiseerd, leegstand moet worden voorkomen. Het betekent dat verouderde terreinen door herstructurering geschikt moeten blijven voor de actuele marktvraag, waardoor tevens minder vraag ontstaat naar nieuwe bedrijventerreinen.
- Bij de afstemming van vraag en aanbod van bedrijventerreinen is naast het zorgvuldig ruimtegebruik op gemeentelijke niveau ook afstemming op regionaal niveau noodzakelijk. Dit wordt door de provinciale verordening verplicht gesteld om een overaanbod aan terreinen te voorkomen.
- Deze afstemming van uitgifte kan echter ook aangegrepen worden voor een betere bundeling van de krachten in een regio, door afspraken over een gedifferentieerd aanbod van werklocaties, door de ontwikkeling van nieuwe terreinen in relatie tot de herstructurering van andere terreinen te zetten en door gezamenlijk de regio als vestigingsplaats te profileren.
- Met de revitalisering en herstructurering op onder andere Bovenkamp en Bedrijventerrein Mijdrecht passen we dit al toe. We zullen blijvend aandacht hebben om private investeringen in vastgoed te stimuleren. Nieuw terrein geven we pas uit als hiervoor een duidelijke behoefte aanwezig is, die niet op onze bestaande terreinen kan worden ingevuld.
- Duurzaamheid is ook op bedrijventerreinen inmiddels een reguliere bedrijfsfilosofie geworden. Bedrijven halen voordelen uit optimale milieuhuishouding en de toepassing van moderne energietechnieken. Daarbij moet in toenemende mate worden samengewerkt om effectief en efficiënt met de nieuwe mogelijkheden om te kunnen gaan. Bedrijven gebruiken in hun productieketens elkaars (rest)producten (water, stoom, afval, etc.) en zij werken samen op het terrein van park- en vervoermanagement. Die samenwerking komt niet vanzelfsprekend op gang en vergt koplopers en initiators, waarbij gemeenten vaak een voortrekkersrol moeten spelen.
- Bij de vraagontwikkeling voor bedrijventerreinen moet rekening worden gehouden met veel specifiekere eisen van bedrijven: van kleinschalige bedrijvigheid tot grote logistieke locaties van meer dan 10 ha. Bovendien vindt functievermenging plaats, waarbij de groeiende dienstensector ruimte vraagt die steeds vaker op bedrijventerreinen gevonden wordt. Grootschaligheid kunnen we een plaats bieden. In beginsel op de bestaande terreinen. Mochten deze geen mogelijkheden bieden, dan zijn we bereid op termijn naar uitleglocaties te kijken.
- Met name voor activiteiten in de zorgsector, de zakelijke dienstverlening, retail en leisure worden nieuwe vestigingslocaties ontwikkeld als zorgparken, kennisparken en gemengde economische zones. Hier mengen vormen van industrie, handel, transport en logistiek zich met zorgboulevards, entertainmentcentra en sportvoorzieningen. In die gevallen is duidelijke segmentering en efficiënt ruimtegebruik van groot belang. In onze gemeente is deze trend beperkt van invloed.

Trends en ontwikkelingen in het kernenbeleid

- Het voorzieningenniveau in kernen staat onder druk. Het draagvlak en de bestedingen spreiden zich steeds meer, waardoor voorzieningen het steeds moeilijker hebben het hoofd boven water te houden, met name in kleinere kernen.
- Ook de internetaankopen zorgen ervoor dat er minder in fysieke winkels wordt gekocht. De totale bestedingen via internet liggen op circa 10% van het totaal. In de branches speelgoed, mode, media (boeken, games, DVD's, CD's) en elektronica is dit aandeel groter.
- Door deze ontwikkelingen ontstaat er leegstand, die steeds moeizamer wordt ingevuld. In De Ronde Venen is dit op een aantal locaties ook aan de orde. Het inzetten op clustering van voorzieningen in de centra en het bieden van mogelijkheden voor alternatieve invulling dragen bij aan het bestrijden van het probleem.
- De leegstand gaat gepaard met teruglopende huurprijzen, waardoor de locaties voor een breder groep ondernemers weer interessant worden.
- Door de oplopende leegstand zien we steeds meer nieuwe initiatieven in de kernen terecht komen. Bijvoorbeeld ambachtelijke bedrijvigheid (schoenmaker, kledingreparatie), zorgwinkels, verzorging (nagelstudio's, kappers), zakelijke dienstverlening (creatieven, ICT, reclamebureaus).
- Deze initiatieven hebben baat bij nabijheid van andere voorzieningen en consumentenstromen. In De Ronde Venen kunnen dit soort initiatieven bijdragen aan de levendigheid en vernieuwing van de kernen.
- In de breedte is er sprake van schaalverkleining van bedrijven, zowel in aantal werknemers als de ruimtebehoefte. Die ontwikkeling leidt ertoe dat initiatieven zich flexibel kunnen voegen in bestaande gebieden. Zoals in de woonwijk, in centra van kernen en in het buitengebied.
- Groeimarkten zoals de zorg (bijvoorbeeld aan huis), toerisme en recreatie en dienstverlening vinden we ook steeds vaker terug in leegstaande locaties in kernen (zoals voormalige maatschappelijke voorzieningen en kantoren) en het buitengebied (zoals voormalige agrarische locaties).
- De mogelijkheden die de voorgaande trends bieden in de kernen en het buitengebied in onze gemeente zijn divers en talrijk en kunnen nieuw perspectief geven aan de economische vitaliteit en het ondernemerschap in De Ronde Venen.

Trends en ontwikkelingen in het buitengebied

- In de agrarische sector is sprake van een vermindering van het aantal bedrijven en een afnemende werkgelegenheid. Toch bedraagt de toegevoegde waarde van het agri-foodcluster op Nederlands niveau meer dan € 50 miljard.
- De sector zorgt nationaal voor circa 10% van het totale inkomen van werkenden, 10% van het aantal banen, 20% van de totale exportwaarde en meer dan 50% van het exportoverschot³.
- Op mondiaal niveau is er in 2050 70% meer voedsel nodig dan in 2010⁴ en tussen 2006 en 2020 wordt een groei van de toegevoegde waarde in de sector verwacht van 12% in Nederland
- In het regeerakkoord van Rutte I worden voedselproductie en tuinbouw genoemd als huidige en toekomstige economische topsectoren.
- Tegen de achtergrond van milieubelasting en volksgezondheid is het maatschappelijk draagvlak om grote agrarische bedrijven te accommoderen in het buitengebied sterk afgenomen.
- Door de hoge innovatiegraad wordt de beschikbare ruimte intensief gebruikt en zijn het productievolume en de toegevoegde waarde per hectare in de loop der jaren sterk toegenomen.
- Om de concurrentiekracht te behouden zet de agrarische sector onder andere in op schaalvergroting, ketenverbreding en –verlenging.
- Onder aanvoering van trends als de vergrijzing en toenemende vrijetijdsbestedingen in geld en tijd, kan de toeristisch recreatieve sector verder aan belang winnen.

³ A.J. Maat, voorzitter LTO in Stentor (9 maart 2010)

⁴ LTO Nederland, de Nederlandse agrarische sector: toonaangevend in de wereld

- Zeker ook in combinatie met concepten zoals zorg en welzijn, waardoor twee groeimarkten worden gecombineerd.
- Het behoud en de ontwikkeling van agrarische bedrijven en andere niet-agrarische vormen van bedrijvigheid, zullen zich duurzaam moeten blijven voegen in het buitengebied.

Trends en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

- De laatste jaren is er sprake van een toename van de werkloosheid en een afname van het aantal vacatures. Sinds medio 2013 trekt dit beeld wat bij, maar voorspellingen op middellange termijn zijn ongewis. Eenzelfde trend is in De Ronde Venen zichtbaar.
- De periode hoe lang mensen over het vinden van een baan doen neemt toe. In de Regio Groot-Amsterdam is deze trend ook zichtbaar, waar ongeveer 1/3^e langer dan 12 maanden als niet-werkende werkzoekende is ingeschreven.
- Op de arbeidsmarkt zijn jongeren, ouderen en lager opgeleiden (zonder startkwalificatie) de meest kwetsbare groepen zijn. Bij- en omscholing is essentieel om terug te keren op de arbeidsmarkt.
- Er zijn ook sectoren en vakgroepen waar wel behoefte aan arbeid is, maar het aanbod er niet is. De zorgsector en technische beroepen zijn hier voorbeelden van. Met name het tekort aan goed geschoold technisch personeel is ook in De Ronde Venen aan de orde.
- Op nationaal beleidsniveau wordt ingezet op een flexibelere arbeidsmarkt, wat ten kosten gaat van de sociale zekerheid. Hierdoor wordt de economie concurrerender en kunnen bedrijven zich makkelijker aanpassen aan de conjunctuur. Het zal van werknemers een groter aanpassingsvermogen vragen en de kans is groot dat ze sneller van baan wisselen.
- Door digitalisering is werken op afstand steeds gemakkelijker. Hierdoor is de locatie van het hoofdkantoor steeds minder van belang. Dat zorgt ervoor dat de standplaats van personeel steeds verder van de woonplaats komt te liggen. De binding met de directe omgeving is minder van belang.
- De digitalisering en de beschikbaarheid van kennis "online" heeft ook gezorgd voor specialisering en kleinere bedrijven. Daarmee neemt het aantal ondernemers toe, met name de ZZP'ers.
- Het grotere aantal ZZP'ers is ook in De Ronde Venen zichtbaar. Daarmee zijn er meer bedrijven met onze gemeente als thuisbasis. Dat zorgt voor een sterke economische binding met de gemeente.
- Ook vertaalt het zich in kleinschalige bedrijvigheid en werken aan of bij huis. Die trend is interessant in De Ronde Venen, aangezien het gevarieerde vestigingsmilieus vraagt. Op bedrijventerreinen, in kernen en het buitengebied. Milieus waar we uitstekend in kunnen voorzien.